

USNESENÍ ETICKÉ KOMISE UJEP K PODNĚTU Č. 2/2025

Doručení podnětu:

29. dubna. 2025

Předkladatel podnětu:

člen Akademické obce UJEP

Dotčený/dotčená:

členové vedení jedné z fakult UJEP

Předmět podání:

Podezření, že se dotčení rozhodnutím o provedení změny ve vedení bakalářské práce (dne 6. března 2025) krátce před jejím dokončením dopustili porušení etických zásad akademické činnosti upřením skutečné role předkladatele při vedení práce a tím i znevážení jeho práce v míře, která představuje porušení článku 3, odstavce 2, písmeno c) Etického kodexu UJEP.

I. Skutkový stav

- Bakalářská práce byla zadána 5. září 2023 s předkladatelem uvedeným jako vedoucí bakalářské práce a dalším pracovníkem jako konzultantem bakalářské práce, oba tehdy zaměstnanci stejné fakulty UJEP.
- Práce byla po odborné i metodické stránce následně připravována a realizována téměř výhradně pod vedením předkladatele: proběhly odběry vzorků, laboratorní práce i interpretace výsledků.
- Dne 6. března 2025 byl předkladateli během jeho výpovědní lhůty ze strany zaměstnavatele jednostranně změněn status ve vztahu k bakalářské práci – z pozice vedoucího bakalářské práce na pozici externího konzultanta s afiliací k jednomu z ústavů AV ČR.
- Student práci odevzdal k obhajobě dne 24. dubna 2025, tedy 7 týdnů po této změně. V mezidobí práci dokončoval pod oficiálním vedením jiného pedagoga, ačkoli svou práci mohl nadále konzultovat s předkladatelem podnětu, nyní již v roli konzultanta bakalářské práce a nikoli vedoucího bakalářské práce.
- Nebylo doloženo, že by student či nový vedoucí bakalářské práce zásadně měnili strukturu či obsah práce; veškeré klíčové odborné vedení předcházelo datu změny.

II. Etické posouzení

Etická komise konstatuje, že posuzovala pouze etické aspekty, nikoliv aspekty procesní nebo právní a konstatuje následující:

- Změna vedoucího bakalářské práce byla provedena ve velmi pokročilé fázi její realizace, kdy hlavní odborné vedení bylo již prakticky ukončeno. Z hlediska etiky tvůrčí a vzdělávací činnosti tak byl reálný vedoucí bakalářské práce nahrazen formálním, bez přiznání jeho předchozího zásadního podílu na tvůrčí a vzdělávací činnosti.
- Skutečnost, že předkladatel byl ve výpovědní lhůtě, sama o sobě nevylučuje jeho oprávnění bakalářskou práci vést – zaměstnanecký poměr trval a nebyly

doloženy žádné odborné překážky pro výkon této funkce. Uplatněná „překážka v práci“ je administrativní opatření, které sice limituje povinnosti vůči zaměstnavateli, ale nemění historickou realitu autorství odborného vedení této bakalářské práce.

- Změna afiliace na externí instituci (AV ČR) neodpovídá faktickému stavu, v němž hlavní část odborné práce vznikla pod afiliací dané fakulty UJEP. To odporuje čl. 3, odst. 2, písm. c) Etického kodexu („Člen akademické obce, jakož i ostatní zaměstnanec univerzity vykonávající tvůrčí činnost: **dbá na ochranu duševního vlastnictví, a to jak při vlastní práci, tak i při nakládání s tvorbou druhých; nepřivlastňuje si výsledky práce druhých; afiliaci výsledků tvůrčí činnosti uvádí vždy korektně.**“), který zavazuje k pravdivému uvádění podílu odvedené práce a příslušnosti autorů.
- Vedení fakulty neuvedlo žádný věcný nebo odborný důvod ke změně vedoucího práce. Odvolání se na personální důvody či „ochranu pracoviště“ se eticky těžko slučuje s faktem, že dotýčný byl formálně ponechán jako externí konzultant a reálně dále se studentem spolupracoval.
- Student nebyl podle dostupných informací plně a transparentně informován o důvodech této změny. Tato skutečnost oslabuje důvěru ve spravedlivé a etické řízení studijních procesů.

III. Závěrečné usnesení komise

Na základě výše uvedeného Etická komise UJEP konstatuje, že:

- **V případě výše uvedené změny vedení bakalářské práce studenta bakalářského studia na jedné z fakult UJEP došlo k porušení čl. 3 odst. 2 písm. c) Etického kodexu UJEP, konkrétně v oblasti nakládání s tvorbou druhých a uváděním afiliace jejich tvůrčí a vzdělávací činnosti.**
- **Způsob, jakým byla změna provedena, navíc není v souladu se zásadami akademické kolegiality, transparentnosti a respektu k odbornému přínosu.**

IV. Doporučení

Etická komise doporučuje:

- Zvážit zpětné uznání skutečné role předkladatele podnětu jako vedoucího bakalářské práce, např. formou doplnku ke studijní dokumentaci nebo v posudku k bakalářské práci, případně dodatkem do STAGu. Vedení závěrečných prací je zpravidla i jedním z posuzovaných parametrů při habilitačních řízeních, případně řízeních pro jmenování profesorem.
- Do budoucna zajistit, aby změny v zadání kvalifikačních prací byly nejen právně, ale i eticky a věcně odůvodněné, zvláště pokud zasahují do probíhajících a již téměř dokončené odborné spolupráce.
- Zajistit vyšší míru komunikace se studenty při takových změnách, včetně možnosti vyjádřit se k navrženým krokům.

Usnesení přijato komisí:

2. června 2025

Hlasování komise (hlasující 5, kvórum 3)

pro - 4, proti - 0, zdrželi se hlasování - 1

Za správnost:

Doc. RNDr. Jaroslav Pavlík, CSc., předsedající Etické komise UJEP